

181. ▶ PERLROTT CSABA VILMOS (1880-1955)

Szentendrei részlet, 1930-as évek második fele

Olaj, vászon, 75x45,5 cm
Jelezve jobbra lent: Perlrott Csaba

Kezdő ár: 3 000 000 Ft / 9 677 EUR
Becsérték: 5 000 000 – 7 000 000 Ft
Estimated value: 16 129 – 22 581 EUR

1. Perlrott-Csaba Vilmos:
Látkép templommal, 1930 körül
magántulajdon
2. Maurice de Vlaminck: Falu, 1912
Art Institute of Chicago, USA

Perlrott Csaba Vilmos Nagybánya és Párizs között ingázva akad rá Szentendrére. A vidék ismerős volt számára, hisz a húszas évek első felében már többször dolgozott Pócsmegyer környékén. **Szentendre az 1930-as évek közepétől vált az egyik legfontosabb témájává.** Elsősorban Kmetty János, valamint a KUT művészcsoporthoz több tagjának ösztönzésére látogatható egyre többet a Duna-parti kisvárosba. **A Szentendrei részlet magán viseli a mester ebben az időben jellemző stílusjegyeit: a természet közeli élményanyagból fakadó líraiságot, amely a kubizmus kiegyensúlyozott kompozíciós elveire visszavezethető letisztult formavilággal párosul.**

Az 1920-as évek második felében új korszak kezdődött Perlrott Csaba Vilmos festészetében. A hagyomány és a modernitás szintézisére törekvő piktor újra hidat épített Franciaország és Magyarország között. Ingázva Párizs és Nagybánya, majd Szentendre között, friss impulzusok egész sorát építette be művészetébe. **A francia fővárosban elsősorban a klasszicizáló kubizmus hat piktúrájára. Azok az egykori fauve mesterek érintik meg elsősorban, akikkel még a század elején egy időben lelt rá a posztimpreszionizmus felszabadító erejére.** Ők azok, akik az École de Paris laza csoportosulását alkotva, a finom dekoratív festőiséget a kubizmus komponálási elveivel párosították, és hozták létre dekoratív, a tiszta formák rendjén alapuló látványfestészetüket.

A másik inspirációs forrást Nagybánya, majd az 1930-as évek közepétől Szentendre jelentette, ahol Perlrott visszatért a pályakezdés természet közeli, az ember és a táj viszonyára reflektáló szemléletéhez. Akárcsak a Gresham-kör festői számára, a táj és az ember bensőséges viszonya válik a legfontosabb témává. Nagybányán, majd Szentendrén készült tájképein – annak ellenére, hogy azokon továbbra sem jelenik meg közvetlenül az ember – meghatározó elemmé válik ez a fajta líraiság.

Perlrott a Szentendrei részleten bátor kompozíciós sémát alkalmaz. Némiképp visszanyúlva a korai kecskeméti munkák erőteljes szerkezeti sémáihoz, rálátásból ábrázolja az út mentén sorakozó házakat és a távolban felbukkanó két templomot. A girbegurba utca és az épületek tömege kiemelt jelentőséget kapnak a kép kompozíciója szempontjából. A festmény középterében tartott horizont lehetőséget ad a művész számára, hogy szabadabban kezelve a jellemző motívumokat a kép belső konstrukciójára koncentrálna, felülírja a látványt. A motívumok belső szín- és formaviszonyait felhasználva új képi minőséget teremt, melyre tökéletesen érvényes saját megfogalmazása: „nem valami látottnak lejegyzését, hanem a motívum lényegét szerettem volna adni a képben”.

Kaszás Gábor

